Doğma, canım-varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

ŞƏRQ qapısı

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Təsisçi: *Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti*

Sayı: 252 (21.404)

23 dekabr 2015-ci il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Dekabrın 22-də Əfqanıstan İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qaninin rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Rəsmi qarşılanma mərasimi başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Əfqanıstan İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qani ilə təkbətək görüşü olub.

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Əfqanıstan İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qani ilə geniş tərkibdə görüşü keçirilib.

Geniş tərkibdə görüş başa çatdıqdan sonra Prezident İlham Əliyevin və Prezident Məhəmməd Əşrəf Qaninin iştirakı ilə Azərbaycan-Əfqanıstan sənədlərinin imzalanması mərasimi olub.

Dekabrın 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Əfqanıstan İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qaninin şərəfinə rəsmi nahar verilib.

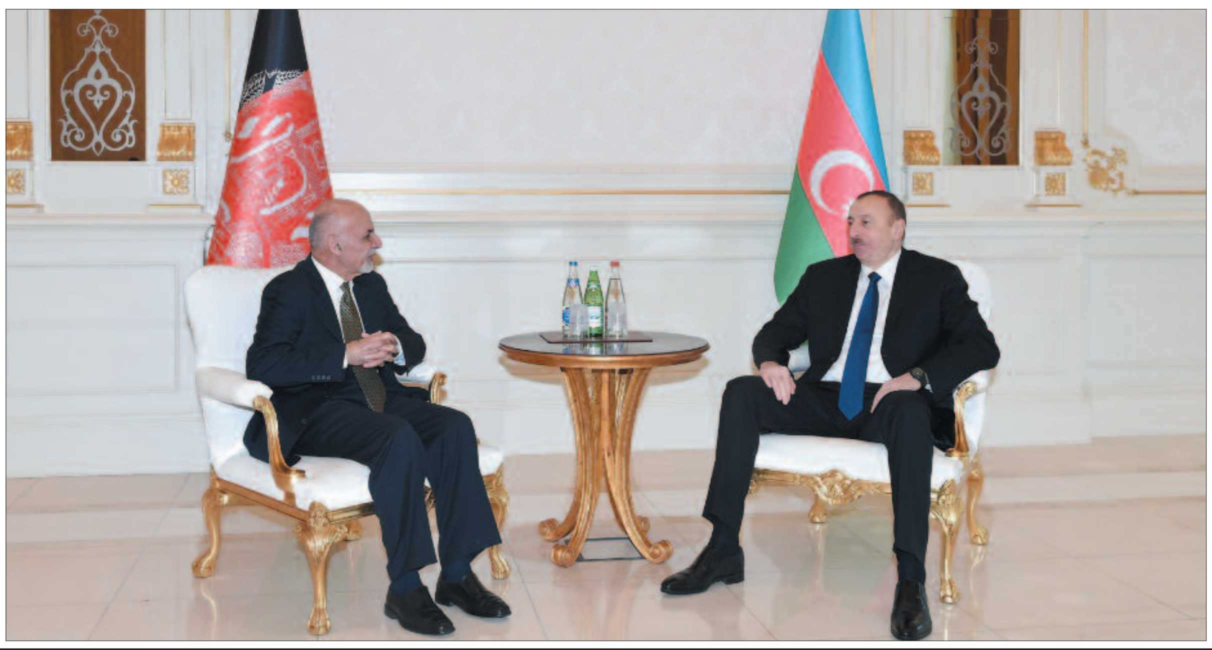

Beşinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin ikinci sessiyası keçirilmişdir

Dekabrın 22-də beşinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin ikinci sessiyası keçirilmişdir.

Sessiyanın müzakirəsinə aşağıdakı məsələlər verilmişdir:

1. 2015-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının yekunları
2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinin təsdiq edilməsi
3. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsinin təsdiq edilməsi
4. Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) hesabatı
5. Naxçıvan Muxtar Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvlərinin seçilməsi

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov 2015-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının yekunları ilə əlaqədar məruzə etmişdir. **(Ali Məclis Sədrinin məruzəsi qəzetin bugünkü nömrəsində dərc olunur)**

Məruzədən sonra Naxçıvan Muxtar Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Elşad Əliyev və Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsinin sədri Əsgər Əsgərov çıxış etmişlər.

"Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinin təsdiq edilməsi" və "Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsinin təsdiq edilməsi" barədə məsələlərin müzakirəsi ilə əlaqədar Naxçıvan Muxtar Respublikasının maliyyə naziri Xalid İsgəndərov və Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun sədri Rasim Hüseynov çıxış etmişlər.

Sessiyada "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsi" və "Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsi" təsdiq olunmuşdur.

Sonra gündəlikdə duran dördüncü məsələ ilə bağlı Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Ülkər Bayramovanın hesabatı dinlənilmişdir.

"Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə seçkilər haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikası Qanununun 22-ci maddəsinə müvafiq olaraq sessiyada Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Vəzifəli Şəxsinin Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvləri haqqında təklifinə baxılaraq təsdiq olunmuşdur.

Ali Məclisin Sədri sessiyaya yekun vuraraq 2015-ci ildə muxtar respublikanın inkişafında, sabitliyin və sərhədlərin qorunmasında əməyi olanların hamısına təşəkkürünü bildirmiş, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisindəki ordu, birləşmə və hissələrinin şəxsi heyətlərini və onların ailələrini, şəhid ailələrini və müharibə veteranlarını, sessiya iştirakçılarını, muxtar respublika əhalisini qarşıdan gələn əlamətdar bayramlar – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibəti ilə təbrik etmişdir.

Bununla da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin beşinci çağırış ikinci sessiyası öz işini başa çatdırmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidməti

Beşinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin ikinci sessiyasında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbovun

M Ə R U Z Ə S İ

Hörmətli deputatlar və sessiya iştirakçıları!

Başa çatmaqda olan 2015-ci il istər ictimai-siyasi, istərsə də sosial-iqtisadi sahədə qazanılmış bir sıra nailiyyətlərlə yaddaşlara həkk olunmuşdur. Cari il noyabrın 1-də Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə seçkilər keçirilmişdir. Bu seçkilərdə də ümummilli lider Heydər Əliyev yoluna sədaqət nümayiş etdirilmiş, ulu öndər tərəfindən əsası qoyulmuş davamlı inkişaf və tərəqqi siyasətinə səs verilmişdir.

Bu siyasətin ölkə başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, ölkəmizdə bütün sahələr üzrə sabit və dinamik inkişaf qorunub saxlanılır. Uzun müddətdən bəri blokada şəraitində yaşamasına baxmayaraq, Naxçıvan Muxtar Respublikası da ölkə başçısının bu qədim diyara göstərdiyi diqqət və qayğı sayəsində daim inkişaf edir.

Cari il dekabrın 1-də ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin muxtar respublikamıza növbəti səfəri Naxçıvanın tarixinə daha bir əlamətdar və yaddaqalan gün kimi yazıldı. Dövlət başçısı səfər çərçivəsində Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanında aparılan yenidənqurma işləri ilə tanış olmuş, Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanasının, Günəş Elektrik Stansiyasının, Sənaye Kompleksinin, Naxçıvan şəhərdaxili su və kanalizasiya şəbəkəsinin, Babək qəsəbə-Nehrəm-Arazkənd dairəvi avtomobil yolunun, Nehrəm kənd 2 saylı tam orta və Naxçıvan şəhər 2 saylı uşaq musiqi məktəblərinin açılışında iştirak etmişdir.

Cari ildə də muxtar respublikada qarşıya qoyulmuş başlıca vəzifələr maliyyə vəsaitlərindən səmərəli istifadə etməklə əhalinin sosial-rifah halının yaxşılaşdırılması, abadlıq-quruculuq işlərinin daha keyfiyyətlə aparılması, təhsil, səhiyyə müəssisələrinə diqqətin artırılması, xidmət və infrastruktur sahələrində işin müasir dövrün tələblərinə uyğun qurulmasından ibarət olmuşdur.

Əldə olunmuş nəticələr, müəyyən edilmiş hədəflərə nail olmağımız muxtar respublikamızda dinamik inkişaf səviyyəsinin saxlandığını bir daha sübut edir. Belə ki, iqtisadi inkişafı xarakterizə edən əsas göstərici kimi **ümumi daxili məhsul**un həcmi ötən illə müqayisədə 1,7 faiz artaraq 2 milyard 465 milyon manatdan çox olmuşdur. Onun hər bir nəfərə düşən həcmi isə 5 min 600 manata yaxın olmuşdur. Maddi istehsalın ümumi daxili məhsulda 62 faizlik paya malik olması isə iqtisadi tərəqqinin ən bariz nümunəsidir.

Davamlı və sabit inkişafın təmin olunmasında heç şübhəsiz ki, muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul olunmuş dövlət proqramlarında nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası da mühüm rol oynamışdır. Məqsədli investisiya siyasəti, sahibkarlıq subyektlərinin inkişafına hərtərəfli dövlət qayğısı yeni istehsal müəssisələrinin fəaliyyətə başlamasına, məşğulluq səviyyəsinin yüksəlməsinə, idxalı əvəz edən məhsul istehsalının həcminin artmasına, daxili bazarın daha çox yerli məhsullarla təchiz olunmasına imkan vermişdir. 2015-ci ildə 62 yeni istehsal və xidmət sahəsinin yaradılması əhali tələbatının daha dolğun ödənilməsinə səbəb olmaqla yanaşı, idxaldan asılılığın azaldılmasına da müsbət təsir göstərmişdir. Yeni istehsal sahələrinin sayının artması və əhatə dairəsinin genişlənməsi nəticəsində bu gün muxtar respublikada 361 növdə məhsul istehsalı həyata keçirilir. Artıq 107-si ərzaq, 236-sı qeyri-ərzaq olmaqla, 343 növdə məhsula olan tələbatı tamamilə yerli imkanlar hesabına təmin etmək mümkündür. Bütün bunlara isə, ilk növbədə, özəl sektora qayğı, yerli əmək və xammal resurslarından səmərəli istifadə nəticəsində nail olunmuşdur. Təkcə 2015-ci ilin ötən dövrü ərzində sahibkarlığın inkişafı məqsədi ilə muxtar respublikada fəaliyyət göstərən bank və kredit təşkilatları tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərə 36 milyon manatdan çox kredit verilmişdir. Görülmüş işlər isə, öz növbəsində, özəl sektorun ümumi daxili məhsulda 87 faizlik xüsusi çəkiyə malik olmasına səbəb olmuşdur.

Sahibkarlığın inkişafı eyni zamanda işsizlik probleminin ortadan qalxması deməkdir. 2013-cü il dekabrın 18-də qəbul olunmuş "2014-2015-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı" da yeni iş yerlərinin açılmasına öz müsbət təsirini göstərmişdir. 2015-ci ildə yeni yaradılan 2908 iş yerindən 2837-si və ya 98 faizi daimi iş yeri olmuşdur.

İqtisadiyyatda çoxşaxəliliyin təmin edilməsi prinsipinə uyğun olaraq muxtar respublikada yerli xammala əsaslanan, elm və əmək tutumlu, texnoloji nailiyyətləri özündə əks etdirən emal və istehsal müəssisələrinin istifadəyə verilməsi **sənaye** sektorunun üstün inkişafına səbəb olmuşdur. Görülən tədbirlərin nəticəsidir ki, sənayenin ümumi daxili məhsul istehsalında çəkisi artaraq hazırda 29 faizlik payla ilk yeri tutur. Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində adi sənaye məhsuluna olan tələbatını ödəyə bilməyən muxtar respublikada bu gün müxtəlif növ və çeşiddə məhsul istehsal olunur. 2015-ci ildə sənaye məhsulunun həcmi ötən illə müqayisədə 2 faiz artaraq 917 milyon manata yaxın olmuş, istehsal olunan məhsulun isə 96 faizi özəl sektorun payına düşmüşdür.

İqtisadi inkişafda sənaye nə qədər mühüm əhəmiyyətə malik olsa da, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması və emal müəssisələrinin xammal təchizatının təşkili baxımından **kənd təsərrüfatı** hər zaman öz aktuallığını qoruyub saxlayır. Aqrar sektorun inkişafını və modernləşdirilməsini sürətləndirmək, kənd təsərrüfatı məhsulunun həcmi ilə yanaşı, onun ixrac imkanlarını da artırmaq məqsədilə 2015-ci il ölkəmizdə, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasında "Kənd təsərrüfatı ili" elan olunmuşdur.

Kənd təsərrüfatında məhsuldarlığın intensiv amillər hesabına artırılmasında son illər qəbul

Ardı 2-ci səhifədə

olunmuş dövlət proqramlarında nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası da müsbət təsir göstərmiş və aqrar sahənin davamlı inkişafı təmin olunmuşdur.

Məhsul istehsalçılarını stimullaşdırmaq məqsədilə aqrar sahəyə dövlət büdcəsindən subsidiyaların ayrılması kənd təsərrüfatının inkişafına xüsusi təkan vermiş, 2015-ci ilin məhsulu üçün 61 min 414 hektar sahədə əkin aparılmışdır.

Əkinçilikdə məhsul istehsalının həcminin artırılmasında müasir əkin üsullarından istifadə, texnika parkının yaxşılaşdırılması, eləcə də mineral gübrələrdən lazımi qaydada faydalanmaq mühüm əhəmiyyət kəsb edir. "Naxçıvan Aqrolizinq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin xətti ilə 180-i 2015-ci ildə olmaqla, son illər muxtar respublikaya 1685 ədəd müxtəlif təyinatlı kənd təsərrüfatı texnikası və texnoloji avadanlığının gətirilməsi istehsalçıların əməyinin yüngülləşdirilməsinə çox böyük təsir etmişdir. Məhsuldarlığı artırmaq məqsədilə torpaq mülkiyyətçiləri 6025 ton mineral gübrə ilə təmin olunmuşdur.

Bitkiçiliyin inkişafı istiqamətində görülən işlər sırasında suvarma sistemlərinin təkmilləşdirilməsi mühüm yer tutur. Son illər yeni nasos stansiyalarının istifadəyə verilməsi, su anbarlarında yenidənqurma işlərinin aparılması, kanalların çəkilməsi torpaq sahələrinin su təminatını xeyli yaxşılaşdırmış, əkin sahələri genişləndirilmişdir. 2015-ci ildə **meliorasiya və suvarma** sistemlərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi nəticəsində 6 min hektar torpaq sahəsi əkin dövriyyəsinə daxil edilmişdir.

Məhsuldar və keyfiyyətli toxum növləri istehsalının stimullaşdırılması məqsədilə toxumçuluq təsərrüfatlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir. Hazırda Naxçıvan şəhərində toxumçuluq təsərrüfatı üçün yeni kompleks inşa olunur. Muxtar respublikanın əsas toxumçuluq bazası olacaq bu kompleksdə taxılla yanaşı, digər bitki toxumlarının da tədarükü və satışı həyata keçiriləcəkdir.

Strateji əhəmiyyətinə görə **taxılçılıq** əkinçiliyin əsas sahəsi olaraq cari ildə də diqqət mərkəzində saxlanılmış, 36 min 237 hektar sahədən 106 min 282 ton məhsul tədarük olunmuşdur.

Ərzaq rasionunda xüsusi çəkisi ilə fərqlənən və əsas qida məhsullarından biri sayılan **kartof** istehsalında da müsbət dinamika saxlanılmışdır. 2015-ci ildə 2967 hektar əkin sahəsindən 45 min tondan çox məhsul əldə olunmuşdur ki, bu da ötən ilin göstəricisindən 9 faiz çoxdur.

Muxtar respublikanın torpaq-iqlim şəraiti burada ekoloji cəhətdən saf **meyvə-tərəvəz** məhsullarının yetişdirilməsi üçün əlverişli imkanlar yaradır. Bu sahənin inkişafı ilə bağlı qəbul olunmuş dövlət proqramında nəzərdə tutulan tədbirlər də meyvə və tərəvəz istehsalına müsbət təsir göstərmişdir. 2015-ci ildə ötən illə müqayisədə meyvə istehsalının həcmi 41 faiz, tərəvəz istehsalının həcmi isə 23 faiz artmışdır.

Əhali tələbatının keyfiyyətli meyvə-tərəvəz məhsulları ilə təmin olunmasında anbar təsərrüfatlarının, istixana komplekslərinin yaradılması da böyük əhəmiyyət daşıyır. 2015-ci ildə daha 7 istixana təsərrüfatının fəaliyyətə başlaması əhalinin ilin bütün fəsillərində təzə tərəvəz məhsulları ilə təchiz olunması imkanlarını artırmışdır. Mövsüm ərzində tələbatdan artıq toplanmış meyvə-tərəvəzin anbarlara tədarük olunmasını təmin etmək üçün isə cari ildə yeni soyuducu anbarların istismara verilməsi tədbirləri davam etdirilmiş, onların sayı 22-yə, tutumu isə 12 min 730 tona çatdırılmışdır.

Əkinçiliklə yanaşı, kənd təsərrüfatının digər mühüm və gəlirli sahəsi hesab olunan **heyvandarlıq** da diqqətdən kənar qalmamışdır. İri heyvandarlıq təsərrüfatlarının yaradılması, mövcud mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması tədbirləri istehsal olunan ət və süd məhsullarının həcminin artması ilə nəticələnmişdir. Cins tərkibinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin davamı olaraq 2015-ci ildə muxtar respublikaya 249, bütövlükdə isə 1937 baş damazlıq cins mal-qara gətirilərək lizinq yolu ilə satışı həyata keçirilmişdir. "Heyvanların cins tərkibinin yaxşılaşdırılmasına dövlət dəstəyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 19 avqust tarixli Sərəncamına əsasən süni mayalanma yolu ilə alınmış hər baş buzova görə 100 manat həcmində subsidiyanın müəyyən olunması bu sahəyə olan marağı artırmışdır.

Muxtar respublikada fəaliyyət göstərən 64 quşçuluq təsərrüfatı quş əti və yumurtaya olan tələbatın tamamilə yerli istehsal hesabına ödənilməsini təmin etmişdir.

Daxili bazarda tələbatın yerli imkanlar hesabına təmin edilməsi məqsədilə balıqçılıq təsərrüfatı yaradılmış və təsərrüfatda muxtar respublikanın su hövzələri üçün müxtəlif balıq sortlarının yetişdirilməsinə başlanılmışdır.

Kənd təsərrüfatının ənənəvi sahələrindən sayılan arıçılığın inkişafı da diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. 2015-ci ildə arı ailələrinin sayı 70 mini ötmüş, arıçılıq təsərrüfatlarında 1396 ton bal istehsal olunmuşdur.

Aqrar sahədə məhsul istehsalının həcminin artırılmasında kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan təsərrüfat subyektlərinə muxtar respublikanın bank və kredit təşkilatları tərəfindən verilən kreditlərin də təsiri böyükdür. 2015-ci ilin ötən dövrü ərzində kənd təsərrüfatı istehsalçılarına, ümumilikdə, 19 milyon manatdan çox kredit verilmişdir.

Həyata keçirilən aqrar siyasətin səmərəli nəticəsi olaraq muxtar respublikada kənd təsərrüfatı məhsullarının bolluğuna nail olunmuş, tələbatın tamamilə yerli istehsal hesabına ödənilməsi təmin edilmişdir. Nəticədə, aqrar sahədə fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 403 milyon manata yaxın məhsul istehsal olunmuşdur ki, bu da ötən illə müqayisədə 12 faiz çoxdur.

Aqrar sektor yalnız ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi baxımından deyil, həm də ekoloji tarazlığın qorunması istiqamətində də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Muxtar respublikada **ekologiya**nın mühafizəsi sahəsində görülən tədbirlərin davamı olaraq 2015-ci ilin yaz və payız aylarında keçirilən yaşıllaşdırma tədbirləri çərçivəsində 541 hektar sahədə meşəsalma və meşəbərpa işləri görülmüş, 446 mindən çox ağac və gül kolu əkilmişdir. "Kənd təsərrüfatı ili"ndə payız mövsümü keçirilən iməciliklər vaxtı ilk dəfə olaraq muxtar respublikada 50 hektar püstə bağı salınmışdır.

Dinamik inkişafın təmin edilməsində **investisiya qoyuluşları**nın da əhəmiyyəti çox böyükdür. 2015-ci ildə muxtar respublikada bütün maliyyə mənbələri hesabına əsas kapitala investisiya qoyuluşlarının həcmi 951 milyon manat təşkil etmişdir.

Muxtar respublikada yaşayış məntəqələrinin abadlaşdırılması, əhalinin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması, kənd yerlərində səmərəli idarəetmənin və əhaliyə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi üzrə tədbirlər 2015-ci ildə davam etdirilmiş, 16 kənd və 16 xidmət mərkəzi istifadəyə verilmiş, Naxçıvan şəhərində üç yaşayış binasının tikintisi, beş yaşayış binasının yenidən qurulması başa çatdırılmışdır. İctimai yaşayış binaları ilə yanaşı, fərdi mənzil tikintisinin də həcmində artım qeydə alınmış, əhalinin şəxsi vəsaiti hesabına tikilən mənzillərin sahəsi 371 min kvadratmetr təşkil etmişdir.

Hər bir bölgənin iqtisadi inkişafı rahat gediş-gəlişi, abad yolu ilə müəyyən olunur. Muxtar respublikada **yol-nəqliyyat** infrastrukturunun müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulması işlərinə müvafiq olaraq 2015-ci ildə 61 kilometr uzunluğunda asfalt yol salınmış, Naxçıvan şəhərində yerüstü piyada keçidi istifadəyə verilmişdir. Göstərilən nəqliyyat xidmətlərinin səviyyəsini yüksəltmək məqsədilə şəhərdaxili marşrutda istifadə üçün 7, beynəlxalq sərnişin daşınmasında istifadə üçün isə 2 avtobus alınaraq xəttə buraxılmışdır. Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanında yenidənqurma işlərindən sonra "Şərq Terminalı", Şərur və Ordubad şəhərlərində aviakassa binaları sərnişinlərin istifadəsinə verilmişdir.

Müasir dünyada informasiya texnologiyalarının nailiyyətlərindən bəhrələnmədən hər hansı bir sahədə tərəqqi əldə etmək mümkünsüzdür. Muxtar respublikada da **informasiya və yeni texnologiyaların** inkişafı istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür. 2015-ci ildə belə tədbirlərin davamı olaraq Babək rayonunda yeni nəsil poçt və rabitə avadanlıqlarının quraşdırıldığı rabitə evi istifadəyə verilmişdir.

Enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması bu gün dünyanın istənilən ölkəsi qarşısında duran ən vacib məsələlərdən biridir. Xüsusilə blokada şəraitində yaşayan muxtar respublikamızda bu amil həyati əhəmiyyət kəsb edir. İstifadəyə verilən elektrik stansiyaları hesabına muxtar respublikanın enerji təhlükəsizliyi tam təmin edilmişdir. 2015-ci ildə 20 meqavat gücə malik Günəş Elektrik Stansiyasının istismara verilməsi isə gələcəkdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının enerji təminatının tamamilə alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri hesabına ödənilməsinə imkan verəcəkdir.

İl ərzində istehlakçıların fasiləsiz olaraq təbii qazla təchiz edilməsi üçün mövcud infrastrukturun yenilənməsi diqqət mərkəzində saxlanılmış, Naxçıvan şəhərində smartkarttipli elektrik və qaz sayğaclarının quraşdırılmasına başlanılmışdır. İstehlak olunan təbii qaz və elektrik enerjisinin dəyərinin tam həcmdə ödənilməsi təmin olunmuşdur.

Muxtar respublika iqtisadiyyatında müşahidə edilən dinamik artım meyilləri **xarici ticarət** əlaqələrinə də müsbət təsir göstərmişdir. 2015-ci ilin ötən dövründə xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 493 milyon 667 min ABŞ dolları həcmində olmuşdur. Ticarət əməliyyatlarının 412 milyon 920 mini ixracın, 80 milyon 747 mini idxalın payına düşür. İxracın idxalı üstələmə tendensiyası bu il də qorunub saxlanmış, müsbət saldo 332 milyon 173 min ABŞ dolları təşkil etmişdir.

Ölkəmizdə **təhsil**in inkişafı, müasir tələblər səviyyəsində qurulması, maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Çünki təhsilə göstərilən qayğı ölkənin gələcəyinə göstərilən qayğıdır. İstifadəyə verilən yeni məktəb binalarının sayı ildən-ilə artaraq bütün yaşayış məntəqələrini əhatə edir. 2015-ci il də muxtar respublikamızda bu cəhətdən istisna təşkil etməmiş, Ordubad şəhərində 810 şagird yerlik 3 saylı, Babək rayonunun Nehrəm kəndində 990 şagird yerlik 2 saylı, Babək qəsəbəsində 360, Şərur rayonunun Kürçülü kəndində 234, Cəlilkənddə 270, Kürkənddə 198, Axaməd kəndində 192, Yuxarı Yaycı kəndində 144, Babək rayonunun Xal-xal kəndində 192, Ordubad rayonunun Tivi kəndində 216, Gilançay kəndində 96, Culfa rayonunun Qızılca kəndində 120, Gal kəndində 96 şagird yerlik məktəb binaları tikilmişdir.

İstifadəyə verilən hər bir təhsil müəssisəsində müəllim və şagirdlər üçün nümunəvi şərait yaradılmış, məktəblər ən müasir informasiya və kommunikasiya avadanlıqları ilə təchiz olunmuşdur. Hazırda ümumtəhsil müəssisələrində 600-dən çox elektron lövhə quraşdırılmış, məktəblərə 3800-dən çox kompüter verilmiş və onların 86 faizi internetə qoşulmuşdur.

Muxtar respublikada təhsilin səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi, texniki fənlər üzrə şagirdlərin istedad və bacarıqlarının aşkara çıxarılması məqsədilə Şərur Şəhər Fizika-Riyaziyyat Təmayüllü Lisey yaradılmış, müsabiqə yolu ilə müəllim və şagird qəbulu həyata keçirilmişdir.

Təhsilin dövlət səviyyəsində himayə olunması həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət baxımından irəliləyişin əldə edilməsinə səbəb olmuşdur. 2015-ci ildə qəbul imtahanlarında iştirak edən məzunlardan 1582 nəfəri ali məktəblərin, 577 nəfəri isə orta ixtisas məktəblərinin tələbəsi adını qazanmışdır. Ali məktəblərə qəbul olan məzunların 313 nəfəri 500-700 arası bal toplamışdır. Yüksək nəticə ilə tələbə adını qazananlardan 8-i ölkə başçısının sərəncamı ilə Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdür.

Gənc nəslin təlim-tərbiyəsinə göstərilən qayğı təkcə orta təhsil ilə məhdudlaşmamış, məktəbəqədər və məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinin fəaliyyəti üçün də nümunəvi şəraitin yaradılmasına diqqət artırılmışdır. Belə ki, 2015-ci ildə Şahbuz şəhərində 242 yerlik uşaq bağçası, Naxçıvan şəhərində və Sədərək rayonunda uşaq musiqi məktəbləri üçün müasir binalar tikilmişdir.

Təhsil üzrə infrastruktur quruculuğu tədbirləri təhsilin bütün pillələrini əhatə etmiş, ali və orta ixtisas təhsilinin müasir tələblər səviyyəsində təşkili təmin edilmişdir. 2015-ci ildə Naxçıvan Dövlət Universitetində elektron təhsil şəbəkəsi və rəqəmsal multimedia infrastrukturunun istismara verilməsi yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanmasına öz töhfəsini verəcəkdir. "Naxçıvan" Universitetində müasir tədris şəraitinin yaradılması və tədrisin daha keyfiyyətlə aparılması məqsədilə yeni universitet şəhərciyi istifadəyə verilmişdir.

Musiqi kadrlarının hazırlanmasında mühüm rol oynayan Naxçıvan Musiqi Kollecinin 2015-ci ildə 40 illik yubileyi təntənəli şəkildə qeyd olunmuş, kollecin binasında yenidənqurma işləri aparılaraq maddi-texniki bazası gücləndirilmişdir.

Elmin inkişafına göstərilən qayğının nəticəsidir ki, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətinin iclaslarından biri məhz muxtar respublikamızda keçirilmiş, tədbir çərçivəsində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan Bölməsində Distant Təhsil Mərkəzinin açılışı olmuşdur. 2015-ci ildə muxtar respublikada elm sahəsində fəaliyyət göstərənlərdən 2 nəfər elmlər doktoru, 6 nəfər fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsini müdafiə etmişdir.

Tibbi xidmətin müasir standartlar səviyyəsinə yüksəldilməsi, vətəndaşların sağlamlığının etibarlı təminatı məqsədilə yeni **səhiyyə** müəssisələrinin istifadəyə verilməsi muxtar respublikada həyata keçirilən sosial siyasətin tərkib hissəsinə çevrilmişdir. 2015-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanası, Yoluxucu Xəstəliklər Mərkəzi, Şərur rayonunda Cəlilkənddə, Ordubad rayonunun Tivi kəndində həkim ambulatoriyaları, Babək qəsəbəsində, Şərur rayonunun Kürkənd, Kürçülü, Yuxarı Yaycı, Axaməd, Babək rayonunun Xal-xal, Ordubad rayonunun Gilançay, Culfa rayonunun Gal və Qızılca kəndlərində feldşer-mama məntəqələri istifadəyə verilmişdir.

Əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilmiş, sosial qayğıya ehtiyacı olan 16 nəfərə minik avtomobilləri verilmiş, 10 mənzil tikilmişdir.

Naxçıvan diyarı özünün zəngin mədəni irsi, ədəbiyyatı və incəsənət nümunələri ilə xalqımızın tarixinə əvəzsiz incilər bəxş etmiş, milli dəyərlərimiz hifz olunaraq nəsildən-nəslə ötürülmüşdür. Hər bir xalqı yaşadan onun milli dəyərlərinin – dilinin, adət-ənənələrinin, folklorunun, mədəniyyətinin mövcudluğudur. 2015-ci ildə Naxçıvan şəhərində xalq yaradıcılığı sərgisinin keçirilməsi milli dəyərlərimizin yaşadılması və təbliği baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Milli dəyərlərin öyrənilməsində əvəzsiz mənbə olan tarixi abidələrin bərpası diqqət mərkəzində saxlanılmış, Şərur rayonunda Cəlilkənddəki Buzxana bərpa olunmuş, Naxçıvan şəhərində Möminə xatın türbəsində, Culfa rayonunda Əlincəqala tarixi abidəsində və Gülüstan türbəsində təmir-bərpa və yenidənqurma işləri aparılmışdır. Bundan başqa, Azərbaycan xalqının tarixi keçmişini şifahi xalq ədəbiyyatı əsasında əks etdirən ölməz yazılı abidə "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının alman dilində ilk tərcüməsi və nəşrinin 200 illiyi muxtar respublikamızda da geniş şəkildə qeyd edilmişdir.

Heç şübhəsiz ki, bu gün sahib olduğumuz ən ali dəyərimiz milli dövlətçiliyimizdir. Dövlətin əsas rəmzlərindən sayılan bayraq isə xalqın varlığının, mövcudluğunun sübutu, dövlət qurmaq və ona sahib çıxmaq iradəsinin əsasıdır. Bayrağa sevgi vətənə sevgi, dövlətə sevgidir. 2015-ci ildə Rusiya arxivlərində aparılan elmi araşdırmalar nəticəsində Naxçıvan xanlığına məxsus dövlət və döyüş bayraqlarının aşkara çıxarılaraq Dövlət Bayrağı Muzeyinə təqdim olunması, Şahbuz şəhərində Bayraq Meydanının istifadəyə verilməsi dövlətçilik ideyalarının təbliğində mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Tarixi keçmişimizin öyrənilməsi və gələcək nəsillərə ötürülməsində muzeylər əvəzsiz rol oynayır. Bu baxımdan onların qorunması, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və iş şəraitinin yaxşılaşdırılması daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Cari ildə Şərur rayonunda Cəlilkənddə Cəlil Məmmədquluzadənin Xatirə Muzeyinin, Ordubad şəhərində Məhəmməd Tağı Sidqinin ev-muzeyinin istifadəyə verilməsi muzeylər şəbəkəsinin genişləndirilməsində, muxtar respublika tarixinin və ədəbi mühitinin tədqiqində yeni mərhələ təşkil edir.

Başa çatmaqda olan il muxtar respublikamızda bir çox şəxsiyyətlərin yubileylərinin qeyd olunması ilə də yadda qalmışdır. Belə ki, cari ildə Naxçıvan torpağının yetirmələri olan görkəmli pedaqoq və elm xadimi Əziz Şərifin, böyük sərkərdə Cəmşid Naxçıvanskinin 120, həmçinin dövlət xadimi və ədib Nəriman Nərimanovun 145 illik yubileyləri təntənəli şəkildə qeyd edilmişdir.

2015-ci ildə muxtar respublikanın **kütləvi informasiya vasitələrinin** maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, onların fəaliyyətinin səmərəli təşkili istiqamətində də müvafiq işlər görülmüş, milli mətbuatın yaradılmasının 140 illik yubileyi münasibətilə tədbirlər keçirilmişdir.

Muxtar respublikada hərbi təyinatlı tikinti-quruculuq işlərinin aparılması, maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi, zabit ailələrinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması, şəxsi heyətin döyüş ruhunun artırılması sahəsində də işlər davam etdirilmişdir. 2015-ci ildə Naxçıvan şəhərindəki hərbi hissədə yeni qərargah binası və əsgər yataqxanası, Soyuq döyüş bölgəsində əsgəri yaşayış kompleksi istifadəyə verilmiş, Daxili qoşunlarda xidmət keçən zabit-gizir ailələrinə yeni mənzillər verilmişdir.

Orduya göstərilən qayğının nəticəsi olaraq Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin məzunlarından 203-ü ölkəmizin müxtəlif ali hərbi məktəblərinə, ümumtəhsil məktəblərini bitirmiş məzunlardan isə 36-sı ali hərbi və xüsusi təyinatlı məktəblərə qəbul olmuşdur.

Hüquq-mühafizə orqanlarının iş şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə Dövlət Miqrasiya Xidmətinin inzibati binası, Dövlət Gömrük Komitəsinin "Naxçıvanterminalkompleks" Birliyi üçün inzibati bina və anbar kompleksinin, Daxili İşlər Nazirliyi Dövlət Yol Polisinin Culfa və Ordubad rayonlarında Avtomobillərin Müayinə mərkəzləri üçün binalar tikilərək istifadəyə verilmişdir.

İqtisadi sahədə dinamik inkişafın, məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsinin, əhali arasında hüquq maarifinin, profilaktik tədbirlərin düzgün təşkilinin nəticəsi olaraq muxtar respublikada cinayətkarlığın aşağı səviyyədə qalmasına nail olunmuşdur.

2015-ci ildə yeni iş yerlərinin açılması, gəlirlərin səviyyəsinin artması əhalinin rifah

Ardı 3-cü səhifədə

halının yaxşılaşması ilə yanaşı, demoqrafik vəziyyətə də müsbət təsir göstərmiş, əhalinin sayı artaraq 443 min nəfəri ötmüşdür.

"Kənd təsərrüfatı ili"nin sosial-iqtisadi nəticələri göstərir ki, bu ildə təkcə kənd təsərrüfatında deyil, iqtisadiyyatın bütün sahələrində ciddi nailiyyətlər qazanılmışdır. Bu tərəqqiyə, inkişafa töhfəsini verənlərin əməyi isə yüksək qiymətləndirilmiş, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə 111 nəfər Azərbaycan Respublikasının müxtəlif orden, medal və fəxri adları ilə təltif edilmiş, 6 nəfərə ali hərbi rütbə, 1 nəfərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu verilmiş, 1 nəfər Prezident təqaüdünə, 8 nəfər isə Prezident mükafatına layiq görülmüşdür. Həmçinin 31 nəfərə Naxçıvan Muxtar Respublikasının fəxri adları verilmiş, 2 nəfər "Naxçıvan Muxtar Respublikasına xidmətlərinə görə", 56 nəfər "Rəşadətli əməyə görə" nişanları ilə təltif olunmuş, 2 nəfər Naxçıvan Muxtar Respublika mükafatına, 2 nəfər isə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin xüsusi aylıq təqaüdünə layiq görülmüşlər.

Bu nailiyyətlərin qazanılmasında, Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafında əməyi olanların hamısına təşəkkürümüzü bildiririk.

Aparılan təhlillər bir daha təsdiq edir ki, 2015-ci il muxtar respublikanın həyatında dinamik inkişafın növbəti mərhələsi olmuşdur. Lakin bütün bunlarla kifayətlənmək olmaz. Sosial-iqtisadi tərəqqidə davamlılığı təmin etmək, əhalinin daha yaxşı yaşamasına nail olmaq üçün dövlət orqanları qarşısında bir sıra mühüm vəzifələr durur.

Maliyyə Nazirliyi və onun yerli orqanları növbəti ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan vəsaitdən qənaətlə və səmərəli istifadə olunmasına nəzarəti gücləndirməlidir.

Vergilər Nazirliyi və Dövlət Gömrük Komitəsi büdcə daxilolmaları üzrə proqnozların icrasını təmin etməli, vergidən yayınma hallarının qarşısını almaq məqsədilə **Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Dövlət Sosial Müdafiə Fondu** ilə birlikdə işəgötürənlər tərəfindən əmək qanunvericiliyinin şərtlərinə əməl olunmasına nəzarət etməlidirlər.

Mərkəzi Bankın Naxçıvan Muxtar Respublika İdarəsi və Vergilər Nazirliyi dövriyyədə olan nağd pul kütləsinin azalması üçün hesablaşmalar zamanı nağdsız əməliyyatlara üstünlük verilməsini, hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus bank hesablarının işlək olmasını diqqət mərkəzində saxlamalı, ticarət və xidmət obyektlərindəki POS-terminalların dövriyyə həcminin artırılması üçün maarifləndirici tədbirlərin səmərəliliyini yüksəltməlidirlər.

Dinamik inkişafın davam etdirilməsi üçün **İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi** tərəfindən daxili bazarın qorunmasına istiqamətlənmiş, idxalı əvəz edən məhsul istehsal etmək qabiliyyətinə malik istehsal müəssisələrinin yaradılmasına diqqət artırılmalıdır. Kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyəti üçün hərtərəfli şərait yaradılmalıdır. Özəl sektorun inkişafı məqsədilə Sahibkarlığa Kömək Fondunun xətti ilə dövlət maliyyə dəstəyinin göstərilməsi davam etdirilməli, bu zaman ayrılan vəsaitin səmərəli istifadəsi və qaytarılma imkanları ciddi təhlil olunaraq düzgün qiymətləndirilməlidir.

Ədliyyə Nazirliyi sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların məlumat reyestrinin təkmilləşdirilməsini diqqətdə saxlamalıdır.

Dövlət Gömrük Komitəsi daxili bazarın qorunması istiqamətində tədbirlərini davam etdirməli, xarici ticarət iştirakçıları olan sahibkarlıq subyektləri ilə əməkdaşlığı daha da artırmalı, onları məlumatlandırmalıdır.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və yerli icra hakimiyyəti orqanları bitkiçilik məhsullarının yerli şəraitə uyğun əkilməsi, növbəli əkinin aparılması və torpaqların münbitliyinin artırılması ilə bağlı yerlərdə aparılan maarifləndirici tədbirlərin kəmiyyətindən çox keyfiyyətinə diqqəti artırmalıdırlar. Yeni texnologiyalardan, keyfiyyətli toxum sortlarından və mineral gübrələrdən səmərəli istifadə təmin edilməlidir. Əkin sahələrində su itkisinin və şoranlaşmanın qarşısını almaq məqsədilə şırım üsulu ilə əkinə üstünlük verilməsi nəzarətdə saxlanılmalıdır.

Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə əkinəyararlı torpaq sahələrindən digər məqsədlər üçün istifadə hallarının qarşısını almalıdırlar.

Əkinçiliyin inkişafında su ehtiyatlarından səmərəli istifadə vacib məsələdir. **Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi** mütərəqqi suvarma metodlarının tətbiqini və rentabelli suvarma şəbəkələrinin qurulmasını, sudan istifadədə qənaətedici texnologiyaların tətbiqini davam etdirməli, yeni torpaq sahələrinin əkin dövriyyəsinə qatılması üçün müvafiq işlər görməlidir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi kənd təsərrüfatı üçün yararsız torpaq sahələrində meşə və qoruyucu meşə zolaqlarının salınmasını davam etdirməli, mövcud fauna və floranın qorunması ilə bağlı tədbirləri daha da gücləndirməlidir.

Ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasında əkinçiliklə yanaşı, heyvandarlıq da mühüm əhəmiyyətə malikdir. **Dövlət Baytarlıq Xidməti** və onun yerli orqanları mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması məqsədilə aparılan süni mayalandırma tədbirlərini davam etdirməlidirlər.

Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi istehlak bazarında məhsulların keyfiyyətinə, müvafiq standartlara uyğunluğuna nəzarəti davam etdirməlidir.

Tikinti işlərində vaxtından əvvəl təmir işlərinə ehtiyac yaranmaması üçün **Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi** tərəfindən keyfiyyət amilinə nəzarət gücləndirilməli, tikinti layihələri ciddi təhlil olunmalı, ayrılan vəsaitdən səmərəli istifadə edilməli, izafi xərclərə yol verilməməlidir.

Muxtar respublikada həyata keçirilən tədbirlər istehlakçıların fasiləsiz olaraq təbii qaz və elektrik enerjisi ilə təminatına imkan yaradıb. **Dövlət Energetika Agentliyi və "Naxçıvanqaz" İstehsalat Birliyi yerli icra hakimiyyəti orqanları** ilə birlikdə qaz və elektrik enerjisi itkilərinə yol verməməli, elektrik və qaz xətlərinin dayanıqlılığının təmin olunması istiqamətində tədbirlərə diqqəti artırmalıdırlar. Naxçıvan şəhərində müasirtipli qaz və elektrik sayğaclarının quraşdırılması davam etdirilməlidir.

Yerli icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən vətəndaşların müraciətlərinin yerində həll olunması, abadlıq-təmizlik işləri, istifadəyə verilmiş inzibati və sosial obyektlərin qorunması, yerli idarə və müəssisələrdə nizam-intizam diqqət mərkəzində saxlanılmalı, qanunsuz tikililərin aparılmasına yol verilməməlidir.

Təhsil Nazirliyi təhsil müəssisələri ilə muxtar respublikanın muzeyləri arasında interaktiv əlaqədən istifadəni davam etdirməli, müəllimlərin dərsə hazırlıq səviyyəsini və şagirdlərin dərsə davamiyyətini diqqətdə saxlamalı, təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının qorunmasına və onlardan səmərəli istifadəyə nəzarəti gücləndirməlidir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan Bölməsi Naxçıvanın tarixi, etnoqrafiyası, folkloru, təbii sərvətlərinin öyrənilməsi istiqamətində elmi tədqiqatları davam etdirməli, ümumiləşdirici əsərlərin yazılmasını təmin etməlidir.

Ali təhsil müəssisələri ixtisaslı kadr hazırlığına ciddi yanaşmalı, nəzəri biliklərin öyrədilməsi ilə yanaşı, bu biliklərin praktiki cəhətdən mənimsənilməsi üçün uyğun ixtisaslar üzrə hamiliyə götürülən təşkilatlarla birlikdə təcrübi məşğələlərin keçirilməsinə diqqəti artırmalıdırlar.

Səhiyyə Nazirliyi səhiyyə müəssisələrində intizamın yüksəldilməsini, tibb müəssisələrində quraşdırılan müasir avadanlıqlardan səmərəli istifadəni və onların qorunmasını təmin etməli, tibbi heyətin ixtisasartırma kurslarına göndərilməsini davam etdirməli, şəhər və rayonlarda, eləcə də kəndlərdə səhiyyə xidmətinin səviyyəsinin artırılması istiqamətində zəruri tədbirlər görməlidir.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi uşaq musiqi məktəblərinin fəaliyyətini gücləndirməli, ixtisaslı kadrların seçilməsi və düzgün yerləşdirilməsini təmin etməli, folklorumuzun, bütövlükdə milli dəyərlərimizin təbliği, turizm sektorunun inkişafı istiqamətində səylərini artırmalıdır.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin sosial-tibbi reabilitasiyası, onların cəmiyyətə inteqrasiyası istiqamətində tədbirləri gücləndirməli, muxtar respublikanın tələbatına uyğun yeni peşə kurslarının açılmasını təmin etməlidir.

Hüquq-mühafizə orqanları maarifləndirmə, profilaktika tədbirlərini davam etdirməli, nizam-intizamı daha da möhkəmləndirməli, ictimai asayiş və sabitlik qorunmalıdır.

Ordu, birləşmə və hərbi hissə komandirləri döyüş hazırlığına diqqət etməli, ehtiyatların qorunub saxlanması, əsgərlərin mövsümə uyğun geyim və yeməklərlə təmin olunması üçün tədbirlər görməlidirlər.

Fövqəladə Hallar Nazirliyi tikintiyə dövlət nəzarətinin qanunvericiliyə uyğun həyata keçirilməsinə, yanğın və digər mövsümi problemlərin qarşısının alınmasına yönəlmiş tədbirləri artırmalıdır.

Ədliyyə Nazirliyi məhkəmə qərarlarının vaxtında icra olunmasına nəzarəti artırmalı, bələdiyyələrin torpaq qanunvericiliyinə əməl etməsi üçün zəruri metodiki köməklik və maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirməlidir.

Muxtar respublikanın **kütləvi informasiya orqanları** yaradılan şəraitdən düzgün istifadə etməklə öz fəaliyyətlərini günün tələbləri səviyyəsində qurmalı, qəzet və televiziya əməkdaşları yaradıcılıq axtarışlarını artırmalıdırlar.

Hörmətli deputatlar və sessiya iştirakçıları!

Muxtar respublikanın əldə etdiyi bütün nailiyyətlər ulu öndər Heydər Əliyevin ideyalarına dərin sədaqətin bəhrələridir. Biz ümummilli liderimizin yolu ilə gedərək doğma diyarımızı onun görmək istədiyi kimi qurmağa və inkişaf etdirməyə borcluyuq. Bunu isə bütün sahələrdə ən yüksək nəticələrə çatmaqla təmin etmək mümkündür.

Bu yolda uğurlar arzulayıram.

Sağ olun!

Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsi haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikasının QANUNU

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsinin I hissəsinin 2-ci bəndini rəhbər tutaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi **qərara alır:**

Maddə 1. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinin gəlirləri 69 000 000,0 manat, xərcləri 351 350 000,0 manat, gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün ayrılan dotasiya 282 350 000,0 manat (o cümlədən, mərkəzləşdirilmiş gəlirləri 47 270 000,0 manat, yerli gəlirləri 21 730 000,0 manat və mərkəzləşdirilmiş xərcləri 254 281 000,0 manat, yerli xərcləri 97 069 000,0 manat) məbləğində təsdiq edilsin.

Maddə 2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinin gəlirləri mədaxil mənbələri üzrə aşağıdakı məbləğlərdə nəzərdə tutulsun:

Sıra №-si	Gəlirlərin mənbələri	Məbləğ (manatla)
2.1.	Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	18 820 000,0
2.2.	Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	1 000 000,0
2.3.	Hüquqi şəxslərin torpaq vergisi	150 000,0
2.4.	Hüquqi şəxslərin əmlak vergisi	350 000,0
2.5.	Əlavə dəyər vergisi	38 260 000,0
2.5.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə əlavə dəyər vergisi	3 260 000,0
2.6.	Sadələşdirilmiş vergi	1 500 000,0
2.7.	Aksizlər	1 770 000,0
2.7.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə aksizlər	1 650 000,0
2.8.	Yol vergisi	220 000,0
2.8.1.	Xarici dövlətlərin avtonəqliyyat vasitələri sahibləri tərəfindən ödənilən yol vergisi	220 000,0
2.9.	Mədən vergisi	60 000,0
2.10.	Gömrük rüsumları	1 800 000,0
2.11.	Dövlət rüsumu	2 870 000,0
2.12.	Büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar	2 000 000,0
2.13.	Sair vergi daxilolmaları	200 000,0

Maddə 3. Müəyyən edilsin ki, "Avtomobil Yolları" Məqsədli Büdcə Fondu dövlət büdcəsinin aşağıdakı mədaxil mənbələri hesabına formalaşır:

3.1.	"Avtomobil Yolları" Məqsədli Büdcə Fondu	2 000 000,0
3.1.1.	Yol vergisi	220 000,0
3.1.2.	Mülkiyyətində və ya istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitələri ilə sərnişin və yükdaşımalarını həyata keçirən şəxslər tərəfindən ödənilən sadələşdirilmiş vergi	80 000,0
3.1.3.	İdxal olunan minik avtomobillərinə tətbiq edilən aksizlər	980 000,0
3.1.4.	İdxal olunan avtonəqliyyat vasitələrinə tətbiq edilən gömrük rüsumu	550 000,0
3.1.5.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində beynəlxalq avtomobil daşımalarını tənzimləyən icazənin verilməsi üçün tutulan dövlət rüsumu	70 000,0
3.1.6.	Nəqliyyat vasitələrinin, o cümlədən motonəqliyyat vasitələrinin, qoşquların və yarımqoşquların texniki baxışdan keçirilməsi üçün tutulan dövlət rüsumu	100 000,0

Maddə 4. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinə vergi daxilolmaları müəyyən olunmuş vergi dərəcələrinə uyğun olaraq hesablanır.

Maddə 5. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinin xərcləri funksional təsnifatın bölmə və köməkçi bölmələri səviyyəsində aşağıdakı məqsədlərə yönəldilir:

Sıra №-si	Xərclərin istiqamətləri	Məbləğ (manatla)
5.1.	Ümumi dövlət xidmətləri	35 729 451,0
5.1.1.	qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının saxlanılması xərcləri	30 820 136,0
5.1.2.	elm xərcləri	4 909 315,0
5.2.	Müdafiə	9 779 234,0
5.2.1.	müdafiə qüvvələri	3 687 020,0
5.2.2.	milli təhlükəsizlik	6 092 214,0
5.3.	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq	51 962 969,0
5.3.1.	məhkəmə hakimiyyəti	3 457 911,0
5.3.2.	hüquq-mühafizə	44 182 822,0
5.3.3.	prokurorluq	4 322 236,0
5.4.	Təhsil	82 759 682,0
5.4.1.	məktəbəqədər təhsil	4 788 987,0
5.4.2.	ümumi təhsil	56 655 392,0
5.4.3.	ilk-peşə ixtisas təhsili	932 246,0
5.4.4.	orta ixtisas təhsili	1 970 147,0
5.4.5.	təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər	18 412 910,0
5.5.	Səhiyyə	34 206 684,0
5.5.1.	poliklinikalar və ambulatoriyalar	4 539 770,0
5.5.2.	xəstəxanalar	22 544 538,0
5.5.3.	səhiyyə sahəsində digər xidmətlər	822 193,0
5.5.4.	səhiyyə sahəsinə aid edilən digər xidmətlər	6 300 183,0
5.6.	Sosial müdafiə və sosial təminat	16 159 015,0
5.6.1.	sosial müdafiə xərcləri	15 075 087,0
5.6.2.	sosial təminat xərcləri	1 083 928,0
5.7.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	12 990 398,0
5.7.1.	mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət	9 443 287,0
5.7.2.	radio, televiziya və nəşriyyat	2 603 628,0
5.7.3.	bədən tərbiyəsi və gənclər siyasəti	284 828,0
5.7.4.	digər kateqoriyalara aid edilməyən fəaliyyət	658 655,0

5.8.	Mənzil və kommunal təsərrüfatı	19 603 306,0
5.8.1.	mənzil təsərrüfatı	1 240 480,0
5.8.2.	kommunal təsərrüfatı	18 246 434,0
5.8.3.	su təsərrüfatı	116 392,0
5.9.	Baytarlıq, meliorasiya, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ətraf mühitin mühafizəsi və digər tədbirlər	28 565 008,0
5.9.1.	baytarlıq, meliorasiya və digər tədbirlər	26 729 624,0
5.9.2.	meşə təsərrüfatı	583 788,0
5.9.3.	balıqçılıq	22 752,0
5.9.4.	ətraf mühitin mühafizəsi	533 469,0
5.9.5.	hidrometeorologiya tədbirləri	695 375,0
5.10.	Tikinti və faydalı qazıntılar	30 450 200,0
5.10.1.	tikinti	30 000 000,0
5.10.1.1.	dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	30 000 000,0
5.10.2.	faydalı qazıntılar	450 200,0
5.11.	Nəqliyyat və rabitə	13 032 500,0
5.11.1.	nəqliyyat	13 000 000,0
5.11.2.	rabitə	32 500,0
5.12.	İqtisadi fəaliyyət	2 500 000,0
5.12.1.	iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti	2 500 000,0
5.12.1.1.	sahibkarlığa dəstək	2 000 000,0
5.12.1.2.	ipotekaya dəstək	500 000,0
5.13.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	13 611 553,0
5.13.1.	"Avtomobil Yolları" Məqsədli Büdcə Fondu	2 000 000,0
5.13.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ehtiyat Fondu	8 000 000,0
5.13.3.	Bakı-Naxçıvan-Bakı marşrutu ilə neft və neft məhsulları, təhlükəli yüklərin daşınmasında dörd və daha çox oxu olan yük avtomobillərinin sürücülərinə ödənilən kompensasiya	2 000 000,0
5.13.4.	əsas bölmələrə aid edilməyən sair xərclər	1 611 553,0
5.13.4.1.	fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı xərclər	1 000 000,0
5.13.4.2.	digər xidmətlər üzrə xərclər	611 553,0

Maddə 6. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinin xərcləri funksional və iqtisadi təsnifatın paraqrafları səviyyəsində bu Qanunun əlavəsində verilmiş məbləğlərdə təsdiq edilsin.

Maddə 7. Naxçıvan Muxtar Respublikasının şəhər və rayonları üzrə gəlirlər 21 810 000,0 manat, o cümlədən "Avtomobil Yolları" Məqsədli Büdcə Fonduna aid olan məbləğ 80 000,0 manat, yerli xərcləri 97 069 000,0 manat olmaqla, yerli gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün mərkəzləşdirilmiş xərclərdən ayrılan vəsait 75 339 000,0 manat təsdiq edilsin. Həmin şəhər və rayonların dövlət büdcəsinin yerli xərclərindən maliyyələşdirilən büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətləri üzrə gəlirləri 40 000,0 manat, xərcləri 40 000,0 manat təsdiq edilsin.

(manatla)

	Şəhər və rayonların adı	Gəlirlər		Yerli xərclər	Yerli gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün mərkəzləşdirilmiş xərclərdən ayrılması nəzərdə tutulan vəsaitin yuxarı həddi
		Cəmi	o cümlədən "Avtomobil Yolları" Məqsədli Büdcə Fonduna aid olan məbləğ		
1.	Naxçıvan şəhəri	13 200 000	30 000	13 170 000	
2.	Şərur rayonu	3 080 000	20 000	21 851 600	18 791 600
3.	Babək rayonu	2 474 000	13 000	16 043 400	13 582 400
4.	Ordubad rayonu	962 000	6 000	13 272 700	12 316 700
5.	Culfa rayonu	877 000	5 000	11 428 400	10 556 400
6.	Şahbuz rayonu	557 000	3 000	11 373 600	10 819 600
7.	Kəngərli rayonu	486 000	2 000	6 558 700	6 074 700
8.	Sədərək rayonu	174 000	1 000	3 370 600	3 197 600
Cəmi:		**21 810 000**	**80 000**	**97 069 000**	**75 339 000**

Maddə 8. Büdcə daxilolmalarının vəziyyətindən asılı olmayaraq əməkhaqqı, əməkhaqqına üstəlik, pensiya, başqa sosial müavinətlər və ödənişlər müdafiə olunmuş xərc maddələridir.

Maddə 9. Bu Qanun 2016-cı il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri **Vasif TALIBOV**

Naxçıvan şəhəri, 22 dekabr 2015-ci il

"Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsi haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikası Qanununun tətbiqi barədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin

F Ə R M A N I

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 5-ci maddəsinin II hissəsinin 22-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsi haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2015-ci il 22 dekabr tarixli 1-V QN nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsi haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikası Qanununun 5-ci maddəsi ilə funksional təsnifatın bölmə və köməkçi bölmələri səviyyəsində ayrılan vəsaitin məbləği inzibati təsnifata uyğun olaraq dövlət büdcəsindən maliyyələşən, maliyyə yardımı alan təşkilatlar və tədbirlər üzrə aşağıdakı qaydada təsdiq edilsin:

manatla

	Xərclərin istiqaməti	Xərclərin məbləği	o cümlədən: Mərkəzləşdirilmiş xərclər	o cümlədən: Yerli xərclər
1.1.	**Ümumi dövlət xidmətləri**	**35 729 451,0**	**25 103 533,0**	**10 625 918,0**
1.1.1.	**Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi**	**3 044 868,0**	**3 044 868,0**	
1.1.2.	**Naxçıvan Muxtar Respublikası icra hakimiyyəti orqanlarının saxlanılması xərcləri**	**26 164 632,0**	**15 608 997,0**	**10 555 635,0**
1.1.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti	1 295 088,0	1 295 088,0	
1.1.2.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi	962 779,0	962 779,0	
1.1.2.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	1 873 667,0	1 873 667,0	
1.1.2.4.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Vergilər Nazirliyi	1 604 679,0	1 604 679,0	
1.1.2.5.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	392 845,0	392 845,0	
1.1.2.6.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	331 616,0	331 616,0	
1.1.2.7.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	296 695,0	296 695,0	
1.1.2.8.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Rabitə və Yeni Texnologiyalar Nazirliyi	482 795,0	482 795,0	
1.1.2.9.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Təhsil Nazirliyi	387 470,0	387 470,0	
1.1.2.10.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi	273 050,0	273 050,0	
1.1.2.11.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	441 979,0	441 979,0	
1.1.2.12.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	547 941,0	547 941,0	
1.1.2.13.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi	470 299,0	470 299,0	
1.1.2.14.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi	960 814,0	960 814,0	
1.1.2.15.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi	285 801,0	285 801,0	
1.1.2.16.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi	998 946,0	998 946,0	
1.1.2.17.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	289 938,0	289 938,0	
1.1.2.18.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi	845 344,0	845 344,0	
1.1.2.19.	Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya	217 239,0	217 239,0	
1.1.2.20.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Satınalmalar üzrə Dövlət Agentliyi	118 266,0	118 266,0	
1.1.2.21.	Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı İdarəsi	469 552,0	469 552,0	
1.1.2.22.	Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə İdarəsi	162 152,0	162 152,0	
1.1.2.23.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə İdarəsi	105 470,0	105 470,0	
1.1.2.24.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Baytarlıq Xidməti	246 722,0	246 722,0	
1.1.2.25.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Auksion Mərkəzi	80 604,0	80 604,0	
1.1.2.26.	Bakı şəhərində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daimi Nümayəndəliyi	320 326,0	320 326,0	
1.1.2.27.	Azərbaycan Respublikası Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının Naxçıvan Muxtar Respublikası Regional Bölməsi	116 259,0	116 259,0	
1.1.2.28.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sahibkarlığa Kömək Fondu	103 847,0	103 847,0	
1.1.2.29.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidməti	273 534,0	273 534,0	
1.1.2.30.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti	419 695,0	419 695,0	
1.1.2.31.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Təminat Xidməti	133 707,0	133 707,0	
1.1.2.32.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Xidməti	99 878,0	99 878,0	
1.1.2.33.	Yerli icra hakimiyyəti orqanlarının saxlanılması xərcləri	10 555 635,0		10 555 635,0
1.1.3.	**Naxçıvan Muxtar Respublikasının digər mərkəzi təşkilatlarının saxlanılması**	**1 062 586,0**	**1 062 586,0**	
1.1.3.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman)	383 126,0	383 126,0	
1.1.3.2.	Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə İdarəsi	302 349,0	302 349,0	
1.1.3.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası	222 628,0	222 628,0	
1.1.3.4.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Televiziya və Radio Şurası	154 483,0	154 483,0	
1.1.4.	**Qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanları üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri**	**548 050,0**	**548 050,0**	

	Xərclərin istiqaməti	Xərclərin məbləği	o cümlədən:	
			Mərkəzləşdi-rilmiş xərclər	Yerli xərclər
1.1.5.	**Elm xərcləri**	**4 909 315,0**	**4 839 032,0**	**70 283,0**
1.1.5.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi	572 596,0	572 596,0	
1.1.5.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi	20 947,0	20 947,0	
1.1.5.3.	Elmi-Tədqiqat Baytarlıq Mərkəzi	86 714,0	86 714,0	
1.1.5.4.	Akademik Həsən Əliyev adına “Araz” Elm-İstehsalat Birliyi	241 998,0	241 998,0	
1.1.5.5.	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan Bölməsi	3 487 665,0	3 487 665,0	
1.1.5.6.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Arxiv İdarəsi	478 175,0	407 892,0	70 283,0
1.1.5.7.	Elm sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliy-yələşən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	21 220,0	21 220,0	
1.2.	**Müdafiə**	**9 779 234,0**	**9 779 234,0**	
1.2.1.	**Müdafiə qüvvələri**	**3 687 020,0**	**3 687 020,0**	
1.2.1.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti	3 687 020,0	3 687 020,0	
1.2.2.	**Milli təhlükəsizlik**	**6 092 214,0**	**6 092 214,0**	
1.2.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti	6 092 214,0	6 092 214,0	
1.3.	**Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq**	**51 962 969,0**	**51 962 969,0**	
1.3.1.	**Məhkəmə hakimiyyəti**	**3 457 911,0**	**3 457 911,0**	
1.3.1.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi	1 500 138,0	1 500 138,0	
1.3.1.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ağır Cinayətlər Məhkəməsi	381 810,0	381 810,0	
1.3.1.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnzibati-İqtisadi Məhkəməsi	245 243,0	245 243,0	
1.3.1.4.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Hərbi Məhkəməsi	342 420,0	342 420,0	
1.3.1.5.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının şəhər və rayon məhkəmələri	988 300,0	988 300,0	
1.3.2.	**Hüquq-mühafizə**	**44 134 022,0**	**44 134 022,0**	
1.3.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi	23 643 417,0	23 643 417,0	
1.3.2.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi	1 850 073,0	1 850 073,0	
1.3.2.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi	8 682 850,0	8 682 850,0	
1.3.2.4.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi	3 278 000,0	3 278 000,0	
1.3.2.5.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti	1 710 850,0	1 710 850,0	
1.3.2.6.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti	4 968 832,0	4 968 832,0	
1.3.3.	**Prokurorluq**	**4 322 236,0**	**4 322 236,0**	
1.3.3.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Prokurorluğu	3 270 060,0	3 270 060,0	
1.3.3.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Hərbi Prokurorluğu	1 052 176,0	1 052 176,0	
1.3.4.	**Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanları üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri**	**48 800,0**	**48 800,0**	
1.4.	**Təhsil**	**82 759 682,0**	**11 965 176,0**	**70 794 506,0**
1.4.1.	**Məktəbəqədər təhsil**	**4 788 987,0**		**4 788 987,0**
1.4.2.	**Ümumi təhsil**	**56 655 392,0**	**4 779 666,0**	**51 875 726,0**
1.4.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Təhsil Nazirliyi	56 655 392,0	4 779 666,0	51 875 726,0
1.4.3.	**İlk-peşə ixtisas təhsili**	**932 246,0**	**276 418,0**	**655 828,0**
1.4.3.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Təhsil Nazirliyi	932 246,0	276 418,0	655 828,0
1.4.4.	**Orta ixtisas təhsili**	**1 970 147,0**	**1 970 147,0**	
1.4.4.1.	Naxçıvan Tibb Kolleci	530 257,0	530 257,0	
1.4.4.2.	Naxçıvan Musiqi Kolleci	1 136 191,0	1 136 191,0	
1.4.4.3.	Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci	303 699,0	303 699,0	
1.4.5.	**Təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər**	**17 342 005,0**	**3 908 040,0**	**13 433 965,0**
1.4.5.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Təhsil Nazirliyi	8 394 432,0	3 852 883,0	4 541 549,0
1.4.5.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi	8 892 416,0		8 892 416,0
1.4.5.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti	55 157,0	55 157,0	
1.4.6.	**Təhsil sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri**	**1 070 905,0**	**1 030 905,0**	**40 000,0**
1.5.	**Səhiyyə**	**34 206 684,0**	**24 738 786,0**	**9 467 898,0**
1.5.1.	**Poliklinikalar və ambulatoriyalar**	**4 539 770,0**	**2 312 361,0**	**2 227 409,0**
1.5.1.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	4 539 770,0	2 312 361,0	2 227 409,0
1.5.2.	**Xəstəxanalar**	**22 544 538,0**	**16 043 737,0**	**6 500 801,0**
1.5.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	22 544 538,0	16 043 737,0	6 500 801,0
1.5.3.	**Səhiyyə sahəsində digər xidmətlər**	**822 193,0**	**198 061,0**	**624 132,0**
1.5.3.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	822 193,0	198 061,0	624 132,0
1.5.4.	**Səhiyyə sahəsinə aid edilən digər xidmətlər**	**6 186 473,0**	**6 070 917,0**	**115 556,0**
1.5.4.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	6 186 473,0	6 070 917,0	115 556,0
1.5.5.	**Səhiyyə sahəsi üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri**	**113 710,0**	**113 710,0**	
1.6.	**Sosial müdafiə və sosial təminat**	**16 159 015,0**	**15 905 066,0**	**253 949,0**
1.6.1.	**Sosial müdafiə xərcləri**	**15 075 087,0**	**15 075 087,0**	
1.6.1.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Təminat Xidməti	15 075 087,0	15 075 087,0	
1.6.2.	**Sosial təminat xərcləri**	**1 083 928,0**	**829 979,0**	**253 949,0**
1.6.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	926 771,0	672 822,0	253 949,0
1.6.2.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti	147 470,0	147 470,0	
1.6.2.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Təminat Xidməti	9 687,0	9 687,0	
1.7.	**Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edil-məyən sahədə fəaliyyət**	**12 990 398,0**	**8 458 219,0**	**4 532 179,0**
1.7.1.	**Mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət**	**9 443 287,0**	**5 213 079,0**	**4 230 208,0**
1.7.1.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Naxçıvanşünaslıq Mərkəzi	102 538,0	102 538,0	
1.7.1.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	19 756,0	19 756,0	
1.7.1.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mədəniy-yət və Turizm Nazirliyi	9 206 504,0	4 976 296,0	4 230 208,0
1.7.1.4.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Standart-laşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi	16 777,0	16 777,0	
1.7.1.5.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	97 712,0	97 712,0	
1.7.2.	**Radio, televiziya və nəşriyyat**	**2 603 628,0**	**2 342 492,0**	**261 136,0**
1.7.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsi	2 182 476,0	2 182 476,0	
1.7.2.2.	Dövri mətbuat və nəşriyyat	421 152,0	160 016,0	261 136,0
1.7.3.	**Bədən tərbiyəsi və gənclər siyasəti**	**284 828,0**	**243 993,0**	**40 835,0**
1.7.3.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	284 828,0	243 993,0	40 835,0
1.7.3.1.1.	bədən tərbiyəsi və idmanın təşkili	223 871,0	183 036,0	40 835,0
1.7.3.1.2.	gənclər siyasəti	60 957,0	60 957,0	
1.7.4.	**Digər kateqoriyalara aid edilməyən fəaliyyət**	**644 790,0**	**644 790,0**	
1.7.4.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası	280 896,0	280 896,0	
1.7.4.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Gənclər Fondu	85 050,0	85 050,0	
1.7.4.3.	Dövlət büdcəsindən verilən maliyyə yardımları	278 844,0	278 844,0	
1.7.4.3.1.	Müharibə, Əmək, Silahlı Qüvvələr və Hüquq-Mühafizə Orqanları Veteranları Şurası	78 096,0	78 096,0	
1.7.4.3.2.	Yazıçılar Birliyinə dövlət büdcəsindən verilən maliyyə yardımı	46 166,0	46 166,0	
1.7.4.3.3.	Bəstəkarlar Təşkilatına dövlət büdcəsindən verilən maliyyə yardımı	24 110,0	24 110,0	
1.7.4.3.4.	Rəssamlar Birliyinə dövlət büdcəsindən verilən maliyyə yardımı	35 318,0	35 318,0	
1.7.4.3.5.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qızıl Aypara Komitəsinə dövlət büdcəsindən verilən maliyyə yardımı	95 154,0	95 154,0	
1.7.5.	**Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edil-məyən sahədə fəaliyyət üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri**	**13 865,0**	**13 865,0**	
1.8.	**Mənzil və kommunal təsərrüfatı**	**19 603 306,0**	**19 603 306,0**	
1.8.1.	**Mənzil təsərrüfatı**	**1 240 480,0**	**1 240 480,0**	
1.8.2.	**Kommunal təsərrüfatı**	**18 246 434,0**	**18 246 434,0**	
1.8.2.1.	Abadlaşdırma, tullantıların yığılması və təmizlənməsi	9 359 292,0	9 359 292,0	
1.8.2.2.	İstilik	7 988 475,0	7 988 475,0	
1.8.2.3.	Küçələrin işıqlandırılması	898 667,0	898 667,0	
1.8.3.	**Su təsərrüfatı**	**116 392,0**	**116 392,0**	
1.9.	**Baytarlıq, meliorasiya, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ətraf mühitin mühafizəsi və digər tədbirlər**	**28 565 008,0**	**27 244 033,0**	**1 320 975,0**
1.9.1.	**Baytarlıq, meliorasiya və digər tədbirlər**	**26 729 624,0**	**25 408 649,0**	**1 320 975,0**
1.9.1.1.	Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçılarına dövlət dəstəyi	5 760 755,0	5 760 755,0	
1.9.1.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Toxumçuluq və Bitkilərin Mühafizəsi İdarəsi	173 958,0	173 958,0	
1.9.1.3.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Baytarlıq Xidməti	1 682 230,0	361 255,0	1 320 975,0
1.9.1.4.	Epizootiya tədbirləri	316 500,0	316 500,0	
1.9.1.5.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi	601 600,0	601 600,0	
1.9.1.6.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi	17 861 131,0	17 861 131,0	
1.9.1.7.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	150 000,0	150 000,0	
1.9.1.8.	Baytarlıq, meliorasiya, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ətraf mühitin mühafizəsi və digər tədbirlər üzrə dövlət büdcəsindən maliyyələ-şən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri	183 450,0	183 450,0	
1.9.2.	**Meşə təsərrüfatı**	**583 788,0**	**583 788,0**	
1.9.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	583 788,0	583 788,0	
1.9.3.	**Balıqçılıq**	**22 752,0**	**22 752,0**	
1.9.3.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	22 752,0	22 752,0	
1.9.4.	**Ətraf mühitin mühafizəsi**	**533 469,0**	**533 469,0**	
1.9.4.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	533 469,0	533 469,0	
1.9.5.	**Hidrometeorologiya**	**695 375,0**	**695 375,0**	
1.9.5.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	695 375,0	695 375,0	
1.10.	**Tikinti və faydalı qazıntılar**	**30 450 200,0**	**30 450 200,0**	

	Xərclərin istiqaməti	Xərclərin məbləği	o cümlədən:	
			Mərkəzləşdirilmiş xərclər	Yerli xərclər
1.10.1.	**Tikinti**	**30 000 000,0**	**30 000 000,0**	
1.10.1.1.	Dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	30 000 000,0	30 000 000,0	
1.10.2.	**Faydalı qazıntılar**	**450 200,0**	**450 200,0**	
1.10.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	450 200,0	450 200,0	
1.11.	**Nəqliyyat və rabitə**	**13 032 500,0**	**13 032 500,0**	
1.11.1.	**Nəqliyyat**	**13 000 000,0**	**13 000 000,0**	
1.11.1.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi	13 000 000,0	13 000 000,0	
1.11.1.1.1.	Avtomobil yolları təsərrüfatı	13 000 000,0	13 000 000,0	
1.11.2.	**Rabitə**	**32 500,0**	**32 500,0**	
1.11.2.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Rabitə və Yeni Texnologiyalar Nazirliyi (əsgər məktubları və əsgər bağlamalarına görə poçt sahəsində yaranan zərəri ödəmək üçün)	32 500,0	32 500,0	
1.12.	**İqtisadi fəaliyyət**	**2 500 000,0**	**2 500 000,0**	
1.12.1.	**İqtisadi və kommersiya fəaliyyəti**	**2 500 000,0**	**2 500 000,0**	
1.12.1.1.	“Naxçıvan Aqrolizinq” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin nizamnamə kapitalının artırılması	2 000 000,0	2 000 000,0	
1.12.1.2.	İpotekaya dəstək	500 000,0	500 000,0	
1.13.	**Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər**	**13 611 553,0**	**13 537 978,0**	**73 575,0**
1.13.1.	**Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ehtiyat Fondu**	**8 000 000,0**	**8 000 000,0**	
1.13.2.	**“Avtomobil Yolları” Məqsədli Büdcə Fondu**	**2 000 000,0**	**2 000 000,0**	
1.13.3.	**Bakı-Naxçıvan-Bakı marşrutu ilə neft və neft məhsulları, təhlükəli yüklərin daşınmasında dörd və daha çox oxu olan yük avtomobillərinin sürücülərinə ödənilən kompensasiya**	**2 000 000,0**	**2 000 000,0**	
1.13.4.	**Əsas bölmələrə aid edilməyən sair xərclər**	**1 611 553,0**	**1 537 978,0**	**73 575,0**
1.13.4.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	161 000,0	161 000,0	
1.13.4.1.1.	məhkəmə qərarlarının icrası, məhkəmə prosesləri ilə bağlı göstərilən hüquqi yardım və digər xidmətlər	161 000,0	161 000,0	
1.13.4.2.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi (fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması)	1 000 000,0	1 000 000,0	
1.13.4.3.	Səfərbərlik ehtiyatları anbarının saxlanılması və digər tədbirlər	450 553,0	376 978,0	73 575,0

2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. “Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsi haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanunu ilə dövlət büdcəsinin gəlirləri üzrə təsdiq olunmuş göstəricilərin yerinə yetirilməsinə nəzarət etsin;

2.2. bu Fərmanın 1.10.1.1-ci yarımbəndində (Dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) nəzərdə tutulan vəsaitin obyektlər və istiqamətlər üzrə bölgüsünü həyata keçirsin və bu barədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədrinə məlumat versin.

3. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Maliyyə Nazirliyi:

3.1. 2016-cı ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan Naxçıvan Muxtar Respublikası Vergilər Nazirliyinin və Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin xətti ilə daxil olan vergi və ödənişlərin aylıq və rüblük bölgüsünü həmin orqanlarla razılaşdırıb təsdiq etsin;

3.2. bu Fərmanın 1.1.4-cü, 1.1.5.7-ci, 1.3.4-cü, 1.4.6-cı, 1.5.5-ci, 1.7.5-ci və 1.9.1.8-ci yarımbəndlərində nəzərdə tutulan vəsaitin (dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatların büdcədənkənar xərcləri) aidiyyəti təşkilatlar üzrə bölgüsünü həyata keçirsin;

3.3. büdcədən maliyyələşən təşkilatların büdcədənkənar vəsaitlər üzrə xərclərini həmin təşkilatlar üzrə daxil olmuş vəsait çərçivəsində həyata keçirsin.

4. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Vergilər Nazirliyi muxtar respublikanın şəhər və rayonları üzrə müəyyən olunmuş vergi daxilolmalarının aylıq proqnozunun icrasının təmin edilməsi üçün tədbirlər görsün və görülmüş işlər barədə rübdə bir dəfə aidiyyəti üzrə məlumat təqdim etsin.

5. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti, mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları, büdcədən maliyyələşən və maliyyə yardımı alan təşkilatlar və digər dövlət orqanları maliyyə intizamının gücləndirilməsi, israfçılığa, izafi xərclərə yol verilməməsi, büdcə vəsaitindən qənaətlə istifadə olunması istiqamətində təsirli tədbirlər görsünlər.

6. Bu Fərman 2016-cı il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri **Vasif TALIBOV**

Naxçıvan şəhəri, 22 dekabr 2015-ci il

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsi haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikasının QANUNU

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsinin I hissəsinin 2-ci bəndini rəhbər tutaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi **qərara alır:**

Maddə 1. Büdcənin ümumi göstəriciləri

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsinin gəlirləri 52 966 500,0 manat, xərcləri 124 010 000,0 manat, gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün Dövlət Sosial Müdafiə Fondundan ayrılan dotasiya 71 043 500,0 manat məbləğində təsdiq edilir.

Maddə 2. Gəlirlər

Müəyyən edilsin ki, 2016-cı ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsinin gəlirləri aşağıdakı daxilolmalar hesabına formalaşır:

	Gəlirlərin mənbələri	Məbləğ (manatla)
1.	Məcburi dövlət sosial sığorta haqları, cəmi	52 916 500,0
	o cümlədən:	
1.1.	büdcədən maliyyələşən təşkilatlar üzrə	31 166 500,0
1.2.	büdcədən maliyyələşən təşkilatlarda işləyənlər üzrə	4 250 000,0
1.3.	büdcə təşkilatlarının büdcədənkənar vəsaitləri üzrə	500 000,0
1.4.	digər sığortaedənlər	17 000 000,0
	o cümlədən:	
	sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslər üzrə	1 835 000,0
2.	Sair gəlirlər, cəmi	50 000,0
	o cümlədən:	
2.1.	sanatoriya-kurort yollayışlarının qismən dəyəri üzrə daxilolmalar	50 000,0

Maddə 3. Xərclər

Müəyyən edilsin ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsinin xərcləri aşağıdakı istiqamətlərdə həyata keçirilir:

	Xərclərin istiqamətləri	Məbləğ (manatla)
1.	Əhaliyə ödənişlər, cəmi	121 410 000,0
	o cümlədən:	
1.1.	əmək pensiyalarının ödənilməsinə, cəmi	118 300 000,0
1.2.	məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına müavinətlərə, cəmi	3 110 000,0
	ondan:	
	əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə	200 000, 0
	hamiləliyə və doğuşa görə	1 070 000, 0
	uşağın anadan olmasına görə	600 000, 0
	3 yaşına çatanadək uşaqlara qulluqla əlaqədar	620 000, 0
	dəfn üçün	570 000, 0
	işsizliyə görə	50 000, 0
2.	Pensiya və müavinətlərin əhaliyə çatdırılması, bank əməliyyatlarının aparılması üzrə xidmət haqqı xərcləri	800 000,0
3.	Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aparatının və onun yerli orqanlarının saxlanılması xərcləri	1 800 000,0

Maddə 4. Qalıq vəsaitlərdən istifadə

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aparatının və yerli orqanlarının hesablarında ilin sonuna qalan vəsait növbəti ilin xərclərinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

Maddə 5. Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu Qanun 2016-cı il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri **Vasif TALIBOV**

Naxçıvan şəhəri, 22 dekabr 2015-ci il

“Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsi haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Qanununun tətbiqi barədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin FƏRMANI

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 5-ci maddəsinin II hissəsinin 22-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsi haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2015-ci il 22 dekabr tarixli 2-V QN nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti “Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2016-cı il büdcəsi haqqında” Naxçıvan Muxtar Respublikası Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu:

2.1. Fondun 2016-cı il büdcəsinin gəlirlərinin və xərclərinin yerinə yetirilməsi üçün tədbirlər görsün və aidiyyəti üzrə məlumat versin;

2.2. dövlət təşkilatlarının, o cümlədən büdcədən maliyyələşən təşkilatların məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının vaxtında və tam ödənməsini təmin etmək üçün tədbirlər həyata keçirsin.

3. Bu Fərman 2016-cı il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri **Vasif TALIBOV**

Naxçıvan şəhəri, 22 dekabr 2015-ci il

Naxçıvan Muxtar Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvlərinin seçilməsi haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin QƏRARI

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsinin I hissəsinin 8-ci bəndini rəhbər tutaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi **qərara alır:**

Aşağıdakı şəxslər Naxçıvan Muxtar Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvləri seçilsin:

1. Qasımov Məhərrəm Əli oğlu
2. Qədimov Əli Tofiq oğlu
3. Eyvazov Elnur Həsənalı oğlu
4. Məmmədov Şamxal Şükür oğlu
5. Ağayev Arif Qurban oğlu
6. Hüseynzadə Əkrəm Rüfət oğlu
7. Quliyeva Ceyran Manaf qızı

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri **Vasif TALIBOV**

Naxçıvan şəhəri, 22 dekabr 2015-ci il

ŞƏRQ qapısı
Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000, Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi, 1.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Muxtar Məmmədov
Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Tiraj: 4020. Sifariş № 955